Ministerie van Justitie en Veiligheid

Aan de Minister voor Rechtsbescherming

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

nota

35734 Wetsvoorstel Implementatiewet richtlijnen verkoop goederen en levering digitale inhoud

Datum
1 juli 2021

Ons kenmerk
3411604

Dossiernummer
2899346

1. Aanleiding

Op 21 mei 2021 heeft de VKCJenV het verslag bij het wetsvoorstel Implementatiewet richtlijnen verkoop goederen en levering digitale inhoud vastgesteld. U wordt verzocht in te stemmen met de nota n.a.v. het verslag bij het wetsvoorstel en verzending aan TK, mede namens StasEZK.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de nota n.a.v. het verslag en verzending daarvan aan de TK.

3. Kernpunten

- Inbreng is geleverd door de VVD, D66, de CDA, de SP en de PvdA. De Kamerleden hebben een positieve grondhouding t.a.v. het wetsvoorstel en zijn te spreken over de door de richtlijnen beoogde uitbreiding van consumentenbescherming.
- Veel vragen gaan over de updateverplichting (SP/VVD/D66/CDA).
  - *Waarom geldt er geen specifieke termijn*: Uitgelegd wordt dat het vaststellen van een termijn in strijd is met de richtlijnen. Hoe lang een consument een update redelijkerwijs kan verwachten is afhankelijk van de aard en het doel van de producten en per product moet ingeschat worden welke termijn redelijk is.
  - *Hoe werkt de updateverplichting bij een gebrekkige update*: Geantwoord wordt dat de consument de verkoper kan aanspreken als de update gebrekkig is. De verkoper kan dan aan de softwareleverancier vragen om het probleem op te lossen en zal daartoe afspraken moeten maken met softwareleveranciers en fabrikanten.
  - *Hoe werkt de "dubbele uitdrukkelijkheidstoets"*: Uitgelegd wordt dat als een verkoper niet zelf in staat is om updates te leveren de richtlijnen de mogelijkheid bieden dat hij met de consument overeenkomt om geen updates te verstrekken. De verkoper moet de consument dan uitdrukkelijk en afzonderlijk er op wijzen dat hij afstand neemt van de updateverplichting en de consument moet er uitdrukkelijk mee instemmen.
- De VVD en D66 vragen waarom de termijn van de omkering van de bewijslast verlengd wordt naar één jaar in plaats van twee. Geantwoord wordt dat o.g.v. de richtlijn verkoop goederen voor de omkering van de bewijslast een termijn van één jaar geldt, met de mogelijkheid om een termijn van twee jaren te hanteren. De richtlijn levering digitale inhoud schrijft een vaste termijn van één jaar voor en biedt geen keuzemogelijkheid. Een uniforme termijn van één jaar

voor alle producten (inclusief levende dieren) biedt duidelijkheid en zekerheid en zorgt voor een goede balans tussen bescherming van de consument en de last voor verkopers. Daarom is ervoor gekozen om voor goederen geen aparte termijn van twee jaren te hanteren.

- Daarnaast veel vragen over het "betalen met persoonsgegevens" (D66/CDA/SP/PvdA).
  - *Waarom worden er geen betere waarborgen opgenomen in de wet, zoals het uitdrukken van de waarde van te betalen persoonsgegevens in euro's*: Geantwoord wordt dat vast kabinetsbeleid is geen extra nationaal beleid mee te nemen in een implementatiewetsvoorstel. De richtlijnen laten wel ruimte om in een afzonderlijk wetstraject in eventuele aanvullende maatregelen te voorzien. In de memorie van toelichting is al een verkenning op dit punt toegezegd, waarnaar in de nota nav het verslag wordt verwezen. In de verkenning naar juridische en praktische aspecten die zijn verbonden aan het treffen van eventuele aanvullende maatregelen zal worden gekeken naar mogelijke oplossingsrichtingen zowel op nationaal als Europees terrein. Aangekondigd wordt dat de TK naar verwachting dit najaar over de uitkomsten kan worden geïnformeerd.
  - *Wat als gegevens verwijderen niet mogelijk is als de consument zijn toestemming intrekt*: Geantwoord wordt dat de AVG van toepassing is en zich gevallen kunnen voordoen waarbij het verwijderen van gegevens bij derden redelijkerwijs (technisch en organisatorisch) niet meer mogelijk is. Of daarvan sprake is zal de AP of de rechter moeten toetsen.
- De CDA en de VVD vragen naar de mogelijkheid van een gebruiksvergoeding als een product na langere tijd vervangen moet worden omdat het een gebrek vertoond (bijv. een dure wasmachine waarvan de verwachte levensduur 8 jaar is en die naar 6 jaar een gebrek vertoont). Geantwoord wordt dat in de richtlijn verkoop goederen is bepaald dat de waardedaling die het gevolg is van normaal gebruik van het product voorafgaand aan de vervanging van de gebrekkige zaak voor rekening is van de verkoper. Gelet op het uitgangspunt van de verwachte levensduur van een product, zijn er situaties denkbaar dat een consument ongerechtvaardigd wordt verrijkt als een non-conforme zaak wordt vervangen voor een nieuwer model omdat hetzelfde model niet meer beschikbaar is. De verkoper mag ook dan geen gebruiksvergoeding vragen. Het is wel denkbaar dat het redelijk is dat de consument in zo'n geval een vergoeding betaalt voor het nieuwere product op grond van ongerechtvaardigde verrijking.
- De SP en de VVD vragen hoe het publiek wordt geïnformeerd over de nieuwe rechten en plichten. Aangekondigd wordt dat EZK consumenten en ondernemers zal voorlichten over de wetswijzigingen.
- De SP vraagt tot slot of de ACM en de AP voldoende zijn toegerust voor handhaving van het wetsvoorstel. Aangegeven is dat de AP bevoegd is om de AVG te handhaven en dat de handhaving van dit wetsvoorstel is belegd bij de ACM die heeft aangegeven daar voldoende voor te zijn toegerust.

4. Toelichting

- Het wetsvoorstel betreft de implementatie van de EU-richtlijnen verkoop goederen en levering digitale inhoud in grotendeels het BW. De richtlijnen moeten op 1 juli 2021 zijn geïmplementeerd. Die termijn wordt overschreden. Overschrijding van de implementatietermijn wordt in het algemeen als een ernstig 'wetgevingsvergrijp' gezien, maar dat zwakt af als er een tijdspanne ligt tussen implementatie- en toepassingstermijn. Het nieuwe regime moet op 1 januari 2022 van toepassing zijn.
- De richtlijnen regelen o.a. dat:

  - consumenten zowel voor digitale inhoud (bijv. games, applicaties), digitale diensten (bijv. streaming) als voor goederen met een digitaal element (bijv. een smart TV) recht krijgen op (veiligheids-)updates zolang zij die redelijkerwijs mogen verwachten;
  - de handelaar van het geleverde gedurende het eerste jaar in beginsel verantwoordelijk is voor elk gebrek in het geleverde (omkering bewijslast); dit was zes maanden.
- De richtlijn levering digitale inhoud is ook van toepassing wanneer de consument zijn persoonsgegevens verstrekt als betaling voor de levering van digitale producten. De consument geeft dan als tegenprestatie voor de geleverde inhoud of dienst toestemming zijn persoonsgegevens te verwerken.
- Op 20 mei jl. is in de Volkskrant een interview met Aleid Wolfsen (vz AP) verschenen ('Mensen hebben geen idee waar ze ja tegen zeggen, als ze betalen met hun persoonsgegevens'), waar in het verslag naar wordt verwezen.
- Er zal bij verzending aan de TK geen persbericht uitgaan.
- E.e.a. is ambtelijk afgestemd met EZK, SBR (AVG) en DCOM.

5. Informatie die zich niet leent voor openbaarmaking

N.v.t.

Bijlage:
Nota n.a.v. het verslag.